

MIKELA MURDA (1972–2023) bila je italijanski romanopisac, dramaturg i radijska ličnost. Rođena je u Kabrasu, na Sardiniji. Pre nego što se potpuno posvetila pisanju, radila je kao profesor teologije.

Baveći se aktivno dizanjem svesti o femicidu, u svojim delima je, kroz žanrovsko eksperimentisanje, obrađivala teme poput objektivizacije žena i njihovog isključivanja iz društveno-političkog života.

Njeno prvo delo *Il mondo deve sapere* adaptirano je u pozorišnu predstavu istog naziva, dok je, dve godine kasnije, po njemu snimljen i film *Tutta la vita davanti*.

Za roman *Akabadora*, bestseler preveden, između ostalih jezika, i na francuski, nemački, katalonski i engleski, dobila je brojne nagrade, među kojima su prestižna Nagrada Kampijelo (2010), Nagrada Molinelo i Međunarodna književna nagrada Mondelo.

b

Mikela Murđa
AKABADORA

edicija
KIRKA (knjiga br. 40)

prevela sa italijanskog
Gordana Subotić

uredništvo
Aleksandar Šurbatović
Tamara Krstić

lektura
Kalipso knjiga

naslov originala i prava
ACCABADORA © 2009, 2010 and 2014
Giulio Einaudi editore s.p.a., Torino

*Recikliraj, zasadi,
brini se o prirodi onako kako
se ona oduvek brinula o nama.*

*F*llus de anima.

Tako zovu decu začetu dvaput, iz siromaštva jedne žene i jalovosti druge. Taj drugi put rodila se kćerka Marije Listru, zakasneli plod duše Bonarije Urai.

Kad je starica zastala ispod stabla limuna da porazgovara s njenom majkom, Anom Terezom Listru, Marija je imala šest godina i bila je greška posle tri ispravne stvari. Njene sestre već su bile gospođice, a ona se sama igrala na zemlji, praveći tortu od blata u koje je umesila žive mrave, brižljivo, kao kakva mala žena. Mrdali su crvenkastim nožicama u testu, umirući sporo ispod ukrasa od poljskog cveća i šećera od peska. Na silovitom julskom suncu kolač joj je rastao u ruci, lep kao što su to ponekad loše stvari. Kad je devojčica podigla pogled sa blata, videla je pored sebe, naspram sunca, Tetka Bonariju Urai kako se osmehuje ruku oslonjenih na mršav stomak, sita nečeg što joj je Ana Tereza Listru upravo dala. Šta je to tačno bilo, Marija je shvatila tek kasnije.

Otišla je s Tetka Bonarijom tog istog dana, držeći tortu od blata u jednoj ruci, a u drugoj torbu punu svežih jaja i peršuna, bednu poputninu u znak zahvalnosti.

Marija je, smeškajući se, naslućivala da je negde morao biti neki razlog za plakanje, ali nije uspela da ga se seti. Izgubila je i sećanje na lice svoje majke, dok se udaljavala, skoro kao da ju je još odavno zaboravila, u tajanstvenom trenutku u kojem ženska deca sama odlučuje šta je bolje umesiti u blato za tortu. Ali godinama je pamtila toplo nebo i stopala Tetka Bonarijina u sandalama, jedno koje je izlazilo, a drugo koje se skrivalo ispod ruba crne suknje, u nemom plesu, čiji su ritam noge jedva pratile.

Tetka Bonarija joj dade krevet samo njen i sobu punu svetaca, svih zlih. Tu je Marija shvatila da raj nije mesto za decu. Dve noći je mučala, bdijući, očiju iskolačenih u mraku, ne bi li spazila krvave suze ili iskre sa oreola. Treću noć je savlada strah od svetog srca sa uperenim prstom, primetno preteće zbog težine tri brojanice okačene o grudi iz kojih je šikljalo. Više ne izdrža, nego vrisnu.

Tetka Bonarija otvori vrata ni minut kasnije, zatekavši Mariju kako stoji ispred zida, stežući vuneno jastuče koje je izabrala za kućence čuvara. Potom pogleda statuu koja je krvarila, bližu krevetu nego što je ikad bila. Uze pod ruku statuu, pa je bez reči odnese; sutradan nestadoše s komode i posuda sa svetom vodicom s naslikanom Svetom Ritom i mistično jagnje od gipsa, ukovrdžano kao pas lotalica, okrutno kao lav. Marija tek posle nekog vremena poče da recituje *Ave*, ali u po glasa, da je Bogorodica ne bi čula i shvatila ozbiljno u času naše smrti, amin.

Koliko je godina imala Tetka Bonarija tada, nije bilo lako dokučiti, ali bile su to godine godinama zaustavljene, kao da je ostarila odjednom svojom odlukom, pa sad

strpljivo čeka da je sustigne zakasnelo vreme. Marija je pak stigla prekasno i u utrobu svoje majke, i od početka je imala običaj da bude poslednja misao jedne porodice koja ih je već imala previše. Međutim, u kući te žene doživljavala je neobičan osećaj da je postala važna. Kad bi ujutru ostavila iza sebe vrata i stezala udžbenike idući ka školi, bila je sigurna da bi je, ako se okrene, ugledala tamo kako gleda za njom, naslonjena na dovratak, kao da pridržava šarke.

Marija nije znala, ali starica je bila tu, naročito noću, u tim običnim noćima bez ikakvog greha koji bismo okrivili za to što smo budni. Ušla bi tiho u sobu, sela bi pored kreveta u kojem je ona spavala i zurila u nju u mraku. Tih noći je devojčica, koja je mislila da je prva među mislima Bonarije Urai, spavala, još ne spoznavši teret jedinčeta.

Zašto je Ana Tereza Listru dala najmlađu kćer starići, u Soreniju je bilo i te kako jasno. Ne mareći za savete ukućana, pogrešno se udala, narednih petnaest godina žaleći se na tog čoveka koji se pokazao dobrim samo za jedno. Ana Tereza Listru je volela da jadikuje susedama kako njen muž nije bio u stanju da se pokaže korisnim ni u smrti – da je, na primer, bio makar toliko uviđavan da crkne u ratu i ostavi joj penziju. Otpušten iz vojske zbog svoje nesposobnosti, Sisinio Listru je završio glupo kao što je i živio, zgnječen kao grožđe u presi pod traktorom Boredua Arezija, kod kojeg je, tu i tamo, nadničio. Ostavši udovica sa četvoro dece, Ana Tereza Listru je osiromašila, naučivši da sprema kuvano meso – govorila je – i od senke zvonika. Sad kad je Tetka Bonarija zatražila Mariju da joj bude kći, nije mogla da veruje da svakog dana u čorbu može da doda i dva krompira sa zemlje Uraijevih. Ako je dete bilo cena za to, nikakva šteta: imala je ona još troje dece.

Zašto je pak Tetka Bonarija u tim godinama uzela tuđe dete, zaista nikom nije bilo jasno. Tišine su se izduživale kao senke kad bi starica i devojčica zajedno prolazile ulicama, izazivajući repove razgovora u po glasa na stolicama u kraju. Duvandžija Bainzu uživao je da otkriva da su i bogatašu, kako stari, potrebne dve ruke da mu brišu guzicu. Ali Lučana Lodine, vodoinstaterova starija kći, nije uviđala potrebu da iznedri naslednika kako bi joj on nadoknadio ono što je mogla da joj uradi svaka dobro plaćena služavka. Auzonija Frau, koja se u guzice razumela više od neke medicinske sestre, volela je da završi razgovor zaključkom da ni lisica ne voli da krepa sama, posle čega niko ništa ne bi rekao.

Naravno, da nije bila bogata, Bonarija Urai završila bi kao sve one koje su ostale bez čoveka, svakako ne bi mogla da uzme dete po duši. Udovica čoveka koji se nikad nije oženio njome, u drugačijim okolnostima možda bi bila služavka ili monahinja u nekom manastiru, s kopcima uvek navučenim i crnom odorom koju bi nosila do poslednjeg daha. Venčanicu joj je rat uskratio, mada je u selu bilo onih koji su pričali kako Rafaele Cinku nije stradao na Pjaveu: pre će biti da je, prepredenjak, tamo našao neku žensku, pa je poštedeo sebe puta i objašnjavanja. Možda je zato Bonarija Urai od mladosti bila stara, a Mariji se nijedna noć nije činila tako crnom kao njena suknja. Ali selo je bilo puno udovica živih muževa, znale su to i žene koje su ogovarale, a znala je i Bonarija Urai, zato je, svako jutro kad bi otišla po hleb u pekaru, koračala visoka čela i kući se vraćala ni sa kim usput ne popričavši.

U toj odluci da uzme kćer po duši, Bonariji svakako nije najteže pala radoznalost ljudi, već joj je najteža bila početna reakcija devojčice koju je dovela u kuću. Pošto

je šest godina noćima delila vazduh jedne jedine sobe s trima sestrama, bilo je očigledno da prostor koji Marija smatra svojim ne ide dalje od dužine ruke. Dolazak u kuću Bonarije Urai ispremetao je taj unutrašnji krajolik; unutar tih zidova prostori koji su bili samo njeni bili su tako veliki da je devojčici trebalo nekoliko nedelja da shvati da se na vratima mnogih zatvorenih soba neće pojaviti niko da kaže: „Ne diraj, to je moje”. Bonarija Urai nijednom nije počinila grešku da joj kaže da se oseća kao kod svoje kuće, niti je dodala druge banalnosti koje se koriste da bi se gosti podsetili da svakako nisu u svojoj kući. Samo je čekala da prostor koji je godinama bio prazan postepeno zauzme obličje devojčice, a kad su krajem jednog meseca sve sobe otvorene da takve i ostanu, imala je utisak da nije pogrešila što je sve prepustila kući. Kad se osetila osnaženom novim poverenjem koje je stekla u te zidove, Marija je malo-pomalo počela da ispoljava radoznalost prema ženi koja ju je dovela tu da živi.

„Čija ste vi ćerka, Tetka?“, upita jednog dana, usta punih čorbe.

„Moj otac se zvao Tanjei Urai, onaj gospodin tamo...”

Bonarija pokaza na staru potamnelu fotografiju okačenu iznad kamina, na kojoj je Danijele Urai, prseći se u baršunastom prsluku, imao možda trideset godina i svakojako je mogao izgledati devojčici, samo ne kao otac starice koja je stajala pred njom. Bonarija joj pročitanevericu na rumenom licu.

„Tu je bio mlad, ja se još nisam bila rodila”, objasni.

„A mamu niste imali?“, nastavi Marija, kojoj očigledno nije ulivala naročito poverenje pomisao da bi neko mogao imati oca.

„Naravno da sam je imala, zvala se Ana. Ali je i ona odavno umrla.”

„Kao moj otac”, ozbiljno će Marija. „Dešava se.”
Bonarija ostade zatečena tim objašnjenjem.

„Šta?”

„Dešava se. Umiru pre nego što se rodimo.” Marija je strpljivo pogleda. Potom nevoljno dodade: „To mi je rekla Rita, ćerka Anđele Muntoni. I njoj je stari umro pre nego što se rodila.”

Dok je objašnjavala, kašika je zamahivala u vazduhu kao gudalo u orkestru.

„Da, dešava se. Ali ne umiru svi”, reče Bonarija, posmatrajući je s neodređenim osmehom.

„Ne svi, naravno”, saglasi se Marija. „Bar jedno mora da ostane. Zbog dece. Eto zašto uvek ima dvoje roditelja.”

Bonarija klimnu glavom, pa i sama uroni kašiku u čorbu, uverena da su završile razgovor.

„Vas je bilo dvoje?”

Bonarija je napokon shvatila i, ne prestajući da jede, progovorila tonom bezmalo nehajnim, kakvim je govorila do tog trenutka.

„Da, bilo nas je dvoje. I muž mi je umro. ”

„O. Umro je...”, ponovi Marija trenutak kasnije, kao da se dvoumi između olakšanja i nezadovoljstva.

„Da”, reče Bonarija, i sama ozbiljna. „Dešava se.”

Osokoljena tom ličnom statistikom, devojčica je nastavila polako da duva u čorbu. Svaki čas je, podižući pogled s pare iznad kašike, susretala pogled Tetka Bonarije, pa bi joj došlo da se osmehne.

Od tog trenutka, kad bi Bonarija ujutru izašla da kupi hleb, Marija bi je čekala sedeći za kuhinjskim stolom, mlatarajući nogama, u sebi brojeći udare gumene obuće o stolicu sve dokle je umela da broji. Otprilike na tri puta po sto Tetka Bonarija bi se vratila, a onda bi, pre nego što pođe u školu, jele topao hleb i zapečene smokve.

„Jedi, Marija, da ti porastu grudi!”, tako je govorila Tetka, lupkajući se po ono malo usahlih dojki.

Marija je, smejući se, jela voće, dve po dve smokve, potom bi otrčala u sobu sa semenkama smokava među zubima da proveri, jer sve što bi rekla tetka Bonarija, bio je božji zakon na Zemlji. Ipak, tih trinaest godina koliko je živela s njom, Marija je nijednom nije nazvala majkom, jer su majke nešto drugo.

II

Neko vreme je Marija mislila da je Tetka Bonarija švalja. Mnoge je sate provodila u šivenju, a jedna soba u kući uvek je bila puna tkanina i ostataka. Dolazile su žene da im uzme meru za suknje i marame, a ponekad i muškarci za pantalone i svečane košulje. Muškarce Tetka Bonarija nije uvodila u sobu s tkaninama, primala ih je u dnevnoj sobi, gde bi ostali da stoje. Na kolenima se, s kožnim santimetrom, brzo kretala kao žena pauk, ispredajući oko tog nepomičnog plena tajanstvenu mrežu mera.

Žene su tokom merenja rado pričale, iznoseći svoje stvari preko tuđih. Muškarci su pak ćutali, smrknuti i kao nagi pred tim preciznim pogledom. Marija je posmatrala i pitala.

„Muškarac se stidi da mu uzmete meru zato što ste vi žena, zar ne?”

Bonarija Urai joj je taj put uputila vragolast pogled, neobičan prizor na tom pohabanom platnu strogog lica.

„Ma kakvi, Marijeda! Muškarci se plaše, ne stide se. Znaju oni zašto treba da me se plaše” I tiho se smejala, snažno rastresajući tkaninu da bi je raširila.

Plašeći se ili ne, klijenti su dolazili i sa strane, čak iz Ilamarija i Luvea, pre venčanja i crkvenih praznika ili

samo da bi napravili novo stajaće odelo. Nekim danima kuća je ličila na pijacu, s metrima tkanina raširenim preko naslona stolica, dok su zamišljali falte i vezove na suk-njama. Marija je sedela i gledala, spremna da doda iglu ili kedu da bi se obeležila dužina.

Zbog pantalona je jednom došao i Boriču Silai iz rudničkog konzorcijuma, stigao je sa svojom služavkom. Curica je imala šesnaestak godina, zvala se Anagracija i imala je rošavo lice sa očima nalik puževima golaćima. Čutke je stajala uza zid, držeći u nekoj kesi najmanje četiri metra glatkog baršuna, bogataška stvar, pošteno govoreći. Tetka Bonarija se upustila u divljenje, pa uzela meru Boričuu Silaiju brižljivo, kao što je to uvek radila, posmatrajući mu izbočine ispod kaiša znalačkim okom nekog kome ne treba mnogo da sve shvati.

„Na koju stranu ga nosite?“, upita na kraju po ugledu na pedantne krojače, gledajući mu šlic. On se okrenu ka curici naslonjenoj na zid, upitno podigavši bradu.

„Na levu“, odgovori umesto njega Anagracija, pa se zagleda u staricu, ne rekavši ništa više. Bonarija načas izdrža služavkin pogled, pa polako poče da obavlja santimetar oko grane limunovog drveta. Boriču je čekao odgovor, ali kad je progovorila, Tetka Bonarija kao da više nije razgovarala s njim.

„Eh, bojim se da ih neću dovršiti do Svetog Ignjatija. Pokušajte kod Roze Kadinu, njoj treba posla.“

Ostadoše nepomični Boriču Silai i Tetka Bonarija, čutke zureći jedno u drugo. Potom čovek i njegova služavka pod pojasom izadoše iz kuće bez pozdrava, jer je već rečeno i previše. Zatvorivši dobro vrata iza sebe, Tetka Bonarija se okrenu ka Mariji sa umornim uzdahom, vrativši santimetar u džep poderane kecelje.

„Nek ide dođavola, jedan izgubljen posao... Ali bolje je i ne znati tačnu meru nekih stvari, Marija. Jesi razumela?”

Marija ništa nije razumela, ali je svejedno klimnula glavom, jer ne moraš sve što čuješ odmah da razumeš. Uostalom, tad je još mislila da je Tetka Bonarija švalja.

Prvi put kad je primetila da Tetka Bonarija izlazi noću, Marija je imala osam godina, a to je bilo sredinom zime 1955, tek što je prošlo Bogojavljenje. Dozvoljeno joj je bilo da ostane budna i igra se dok se ne začuje *Ave Marija*, potom ju je Tetka Bonarija odvela u sobu unapred nagoveštavajući mrak, zatvarajući kapke i puneći mangal ugarcima i toplim pepelom.

„Spavaj, sutra rano ustaješ za školu.”

Skoro nikad Marija ne bi odmah usnila u toj parodiji noći, ponekad satima ostajući budna da proučava senke umirućeg žara na tavanici.

I zaista, nije spavala kad je čula lupanje o kapiju i pri-gušen, uzrujan glas nekog čoveka koji je govorio previše tiho da bi mogla da ga prepozna. Nepomična ispod pokrivača, između rumenih senki, jasno je čula dvorišnu kapiju kako se otvara i poznati korak Tetka Bonarije koji se udaljava i vraća se posle nekoliko minuta. Ustade iz kreveta, ne mareći za hladan pod pod bosim nogama, teturajući se ka vratima, dok nije u mraku naletela na noćnu posudu. I pre nego što je Marija izašla iz sobe, Tetka je shvatila da je ona budna.

„Devojčica!”, upozori u po glasa čoveka u senci do vratka. Bio je visok, širokih ramena i nekako poznat, ali Marija nije stigla da ga prepozna jer se Tetka odmah stvorila ispred nje, smrknuta i stroga, ogrnuta dugačkim vunanim šalom koji je koristila samo kad izlazi na

crkvene praznike. Držala ga je kao škrinju zatvorenu oko mršavog tela, skrivajući na taj način svoje obline i name-re, kakve god da su bile.

„Vrati se u svoju sobu.”

Marija joj nije videla lice i možda se zato osmelila da joj odgovori.

„Kuda ćete, Tetka? Šta se događa?”

„Brzo se vraćam. A ti idi u svoju sobu.”

To nije bila molba, a već je i previše rečeno, i to pred nekim neznancem. Marija se ćutke povuče kroz odškrinuta vrata. Dok ih nije zatvorila, starica je stajala nepomično, nametnuvši svom gostu isto držanje. Iza vrata je Marija sačuvala dah kao tajnu, dok ih nije ponovo čula kako se brzo kreću, i izlaze iz kuće u pogrešnoj tišini. Oglupavela od hladnoće, sačeka prvo na nogama, poslušavši nagon da polako lupka prstom po drvenom dovratku, brojeći; ali na tri puta sto Bonarija Urai još se nije vratila. Pomirena sa sudbinom, devojčica pronade krevet u tišini dalekoj od sna, a onda je u toploti sobe sustignu san, pobeđivši i tu razdaljinu. Kad se starica vratila, Marija je spavala i nije je čula. Još bolje.

Ujutru su devojčicu probudili uobičajeni kućni zvuci. Pitanja od protekle noći iščezla su kao miris koji se dizao iz toplog pepela. Probudila se i otišla da potraži Tetka Bonariju, zatekavši je kako istresa jednu krpu da bi je oslobodila prašine i ispravila iskrzano tkanje. Ličila je na pticu sa samo jednim krilom. Bonarija ugleda Mariju i zastade. Potom progovori.

„Nikad se više ne sme ponoviti ono što si juče uradila.” Naređenje je stiglo uz prasak tkanine i svako pitanje zamrlo je u toj pretnji. Marija shvati u tom trenutku da bi mogla da izgubi nešto dragocenije od sna.

Potom se staričino lice opusti i dok je savijala protresenu krpju, reče joj:

„Jedi sad, jer danas imamo mnogo posla.”

Tetka joj je obukla svečanu haljinicu, pa se i sama doterala, obukavši stajaću crnu suknju, iako je bio utorak bez obaveza u crkvi. Stojeći je uplitala sedu kosu, pogleda prikovanog za prozorsko okno, dok joj je senka po licu vezla predivo neuhvatljivih dana. U tim naborima suknje i ženinim borama, Marija prvi put nasluti lepotu koje više nema i pogodi je odsustvo nekog koga se žena sećala.

„Kuda idemo, Tetka?”

Starica pokri glavu najcrnjom među svojim maramama, onom od svile sa dugačkim resama, uvek spremnim da se umrse. Potom se okrenu ka njoj s neobičnim izrazom na suvonjavom licu.

„Da izjavimo saučešće Rakeli Litori kojoj je umro muž. To je komšijska obaveza.”

Hodala je hitro kao uvek, a Marija je pored nje jedva držala korak, iako njen beli haljetak nije bio težak kao staričina dugačka suknja. Pokojnikova kuća nije bila daleko, ali već na stotinak metara od nje čulo se zlokobno zapevanje posmrtno pesme. Kad god bi se razlegalo to nemuzikalno naricanje, bilo je kao da žitelji Sorenija opevaju bol svake kuće, onaj sadašnji i one prošle, jer žalost jedne porodice budila je neusnulo sećanje na svaki pojedinačan plač iz prošlosti. Tad bi se prozorska krila u kraju zatvorila, oslepevši oči kuća za sunce i svako bi stao da oplakuje svoje mrtve kroz sadašnjeg pokojnika, posredstvom njegovog odlaska.

Mrtvac od tog dana bio je opružen na postelji nasred hodnika, obuvenih stopala okrenutih ka ulazu. Već spremnog za zemlju, obukli su ga kao da ide na neku

svečanost, u tamno odelo u kojem se oženio, kad je bio mršav, zdrav i odlučivao o sopstvenom životu. Dugmad su se zategla na stomaku, iako je telo bilo opruženo, a sve oko njega bilo je ispunjeno isprekidanim uzdasima žena, dok su muškarci nepomično stajali uza zid, kao čuvari. Narikača tad briznu u plač sličan pevanju, izvijajući bolan ton koji kao da je dopirao iz dubine kolena na kojima je klečala. Žene se ritmičnim jecanjem povedoše za njenim primerom, stvarajući turoman hor kojem Tetka Bonarija nije pokazala ni najmanju nameru da se pridruži. Reče Mariji da sačeka, pa ode ka obudoveloj Rakeli Litori, koja se šćućurila na stolici najbližoj pokojnikovoj glavi, njišući se nemo, dok su ostale plakale umesto nje. Čim je videla Tetka Bonariju, žena kao da se prenula iz otupelosti, pa ustade, načinivši pokret dobrodošlice.

„Sestro moja poštovana! Bog vam sve dobrim platio...”

Načas je taj uzvik nadjačao plaćeno zapomaganje narikače. Ostale reči priguši crna vuna Tetka Bonarijinog šala, u koji je udovica zagnjurila lice s neobuzdanim žarom, privukavši poglede prisutnih. Rakela Litora kao da je malo povratila izgubljeni stid tek kad joj je Tetka nešto prošaptala, okrznuvši je po glavi s nežnošću kakvu Marija nikad nije videla kod nje.

Narikača je u međuvremenu promenila ton, zapevavši improvizovanu pesmu ukrašenu pohvalama pokojniku. Slušajući njeno cičanje u rimi, reklo bi se da se nije rodio čovek bolji od Đakoma Litore, čovek za kojeg su pak svi znali da je bio škrt muž, ubeđen da je vrlina biti nemilosrdan prema svakom kao što je sudbina bila nemilosrdna prema njemu. Dok je narikača plakala i pravila pokrete kao da će zubima otkinuti poderan rukav, Marija je na licima prisutnih čitala tu ružnu pomisao, prelazeći s jednog na drugo, ne podižući previše pogled.

Tad ugleda onog čoveka.

Stojeći uza zid iza majčine stolice, pokojnikov sin je držao kapu u ruci, najviši među prisutnim muškarcima. Santino Litora je pogled prikovao za očevo ukočeno telo, kao da je hipnotisan tonovima narikačine tobožnje žalosti. Marija prepoznala široka ramena i isto ono smerno držanje u iščekivanju, koje je videla protekle noći. Osam godina bilo je malo da bi se sve razumelo, ali moglo je biti dovoljno da se nasluti kako postoji nešto što treba razumeti. Dok su se vraćale kući manje od dva sata kasnije, Marija je hodala sporo, kao da nosi neki teret, ali možda joj se tad poslednji put desilo da je usput zaostala za Tetka Bonarijom.

Edicija
KIRKA

1. Dejan Tiago Stanković, **ESTORIL**
2. Dževad Karahasan, **ISTOČNI DIWAN**
3. Džejms Diki, **IZBAVLJENJE**
4. Arno Žorž, **NADNICA ZA STRAH**
5. Henri Džejms, **AMBASADORI**
6. Gistav Flober, **BUVAR I PEKIŠE**
7. Sonja Atanasijević, **SPAVAJ, ZVERI MOJA**
8. Katerina Babkina, **MOJ DEDA JE PLESAO BOLJE OD SVIH**
9. Amanda Svenson, **SISTEM TOLIKO BLISTAV DA
ZASLEPLJUJE**
10. Kurt Tuholski, **DVORAC GRIPSHOLM**
11. Hju Maklenan, **TAČKA PUCANJA**
12. Egon Hostovski, **NESTAO**
13. Jun Fose, **MELANHOLIJA I-II**
14. Aleksandar Šurbatović, **TURČIN ŠAHISTA**
15. Agneta Pleijel, **DVOSTRUKI PORTRET**
16. Džejn Ostin, **LEJDI SUZAN**
17. Lajf Rant, **ALLEGRO PASTELL**
18. Almuđena Grandes, **FRANKENŠTAJNOVA MAJKA**
19. Lučijan Dan Teodorović, **MATEJ BRUNUL**
20. Bjanka Belova, **MONA**
21. Jana Bukova, **PUTOVANJE U PRAVCU SENKE**
22. Tom Kristensen, **VANDALIZAM**
23. Juri Erera, **KONCI KRALJEVSTVA**
24. Juri Erera, **ZNACI KOJI ĆE PRETHODITI KRAJU SVETA**
25. Juri Erera, **RAZMENA TELA**
26. Klaudija Pinjeiro, **ELENA ZNA**
27. Sonja Atanasijević, **VEŠTICE IZ ILINACA**
28. Radoslav Petković, **DESTINO Y OBSERVACIONES**
29. Jeran Tunstrem, **BOŽIĆNI ORATORIJUM**

30. Katerina Babkina, **SREĆNI GOLI LJUDI**
31. Klaudija Pinjeiro, **KATEDRALE**
32. Marko Stojkić, **DEVETI ŽIVOT ANE BELINSKI**
33. Dmitri Kapitelman, **FORMALNOST U KIJEVU**
34. Mori Ponsovi, **OKĀSAN**
35. Aleksandar Šurbataović, **BALADE O STRAŠNOM
SKLADU**
36. Luis Kerol, **DNEVNIK S PUTOVANJA U RUSIJU I
DRUGA ČUDESA**
37. Klara Vlasakova, **NAPRSLINE**
38. Ane Birkefelt Ragde, **BERLINSKE TOPOLE**
39. Mihal Vitkovski, **LUBJEVO**
40. Mikela Murđa **ABAKADORA**
41. Almudena Grandes, **ČITALAC ŽILA VERNA**
42. Bojan Vasić, **TAMNA I – CRNE KĆERI**
43. Klaudija Pinjeiro, **MALA SREĆA**
44. Virginija Zaharijeva, **9 ZEČEVA**
45. Oskar Vajld, **PORTRET JEDNOG DŽENTLMENA**

Izdavač: Blum izdavaštvo, Beograd
Sedište redakcije: Poručnika Spasića i Mašere 88, Beograd
Mejl: redakcija@blumizdavastvo.rs
Štampa: F.U.K., Beograd, 2025.
Tiraž: 1000
ISBN: 978-86-6070-071-3

Questo libro è stato tradotto grazie ad un contributo alla traduzione assegnato dal Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale italiano.

Ova knjiga je prevedena zahvaljujući doprinosu za prevod italijanskog Ministarstva za spoljne poslove i međunarodnu saradnju.

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Народна библиотека Србије, Београд

821.131.1-31

МУРТЈА, Микела, 1972-2023

Akabadora / Mikela Murda ; prevela sa italijanskog Gordana

Subotić. - Beograd : Blum izdavaštvo, 2025 (Beograd : F.U.K.). -

162 str. ; 21 cm. - (Edicija Kirka ; knj. br. 40)

Prevod dela: Accabadora / Michela Murgia. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-6070-071-3

COBISS.SR-ID 158071305
